

A 2010. év tartalomjegyzéke

Aki idejön, a történelem lehetét érzi mindenhol. Huber Lászlóval, Köszeg polgármesterével beszélget *Némethy Mária* 3/5

Az ezeréves Vas megye. Kovács Ferenc országgyűlési képviselővel, a Vas megyei közgyűlés elnökével beszélget *Kozma Gábor* 3/3

Halász Péter: Nem búcsuzom! 4/4

Simor Ferenc: Elköszöntünk Halász Pétertől 4/3

ÉVFORDULÓK

Adamovits Sándor: Az enyedi Bethlen kép története 1/3

Almásy István: Erkel és Kolozsvár 6/19

Balázs Géza: Nyolcvan nyelvművelő írás – nyolcvan év után. A nyelvművelő Kosztolányit újraolvasva 2/7

Bónis Ferenc: Kétszáz éve született Erkel Ferenc. Életrajzi vázlatok 6/3

Csoma Attila: Dunakeszi Trianon-élmélműve 4/23

Csorba Csaba: A Kárpát-medencei honismereti mozgalom hivatása 4/12

Deák Ernő: Nyögte Mátyás bús hadát Bécsnek büszke vára? 3/8

Debreczeni Droppán Béla: Erkel Ferenc és a Magyar Nemzeti Múzeum 6/22

Diószegi György Antal: Széchenyi gróf és a pesti görögök a „Haza és haladás” jegyében 6/39

Fülep Ferenc világa – Fodor András naplójából 1/5

Füzesné Hudák Julianna: 150 éve született Kner Izidor 2/12

Halász Péter: Gondolatok a trianoni traumáról 3/7

Halász Péter: Nemzeti örökségünk része – a honismereti mozgalom 4/6

Halász Péter: Jerney János, a „kiválóan tudományos hazafi” 5/3

Halminé dr. Bartó Anna: A helytörténeti pályázatok a Honismereti Szövetség történetében 4/16

Id. Ábrányi Kornél: Erkel Ferencről 6/29

Németh Csaba: „Hazám, hazám, te mindenem...” Erkel Ferenc kapcsolata szülővárosával, Gyulával 6/12

Ókovács Szilveszter: Gondolatok a zeneműtárban. Kell-e Erkel 6/31

Pázmány Kata, M.: A 375 éves egyetem 2/3

Polgárdy Géza: Száznegyven éve született dr. Cholnoky Jenő 4/20

Polgárdy Géza: Száznyolcvan éve született lehotkai Lehoczky Tivadar, Bereg helytörténésze 5/13

Polgárdy Géza: 175 éve született a felkai Tátra Múzeum alapítója, Scherfel Vilmos Aurél 6/36

Sebestyén Kálmán: A százhuszonöt éves EMKE 3/13

Szabó Szabolcs: A kétszáz éve született Erkel Ferenc emlékezünk 6/34

Szecső Károly: Kétszáznegyvenöt éve született Kovács János, Eger mecénása 5/12

Udvarhelyi Nándor: Kétszázhetvenöt éves a selmecbányai bányatisztképző iskola 3/11

Várnai Ferenc: Az Erkel családról I. Erkel Ferenc származásáról, szüleiről, testvéreiről és fiatalkoráról 6/10

Zsiga Tibor: Mi történt Szomorócson? A „legbátrabb falu” korabeli eseménytörténete 3/17

ISKOLA ÉS HONISMERET

Tanítómestereink

Apáczai Csere János: Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról, és a magyaroknál való

barbár állapotok okairól 1/9

Kanyar József: Merre halad nemzetünk az ezredforduló küszöbén? 4/24

Kodály Zoltán: Erkel és a népzene 6/43

Kodolányi János: Egy „ural-altáji” est tanúságairól 5/17

Kosztolányi Dezső: Levél a könyvről 2/16

Dezső Marianna: A Tatabányai Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény ünnepi rendezvényei 6/51

Erdészné Németi Anikó: Erkel Ferenc emlékének ápolása a gyulai Erkel Ferenc Gimnázium falai között 6/46

Fabulya Lászlóné: Ifjúsági honismereti munka Békés megyében 5/19

Kerekes Barnabás: Van remény! 1/12

Kisné Bor Emília: „Jobb volna tán itthon lenni”. Honismereti bemutató a Fehérlőfiával 2/17

Kovács Lajos: Nemzetit alkotni „hozott” kultúrákból. A dorogi bányász-zenészekről az Erkel Ferenc Zeneiskoláig 6/48

Kovács Dániel: A honismereti mozgalom alapja a jó iskola 4/26

Magyar költők jalkiáltása Trianonért (*Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula, József Attila*) 3/23

Maksa Katalin: Gyökerek. Családkutatás és iskolai szocializáció 6/53

Rásky Mihályné: Hagyomány az iskolai olvasókönyvekben, munkáltató füzetekben 3/26

SORSKÉRDÉSEK

Albert Gábor: Mit kaptam a bukovinai székelyektől? 4/36

Beregszászi Balázs: Trianoni emlékek Mosonmagyaróváron 5/39

Frankovics György: Baranya és a pécsi szénbányák kérdése a párizsi békekonferencián 3/33

Kós Károly: Levél az ASTRA 1911. szeptember 4-i balázsfalvi gyűléséről 2/38

Kós Károly: Kiáltó szó Erdély, Bánság, Körösvidék és Máramaros magyarságához! 3/30

László Gergely Pál: A dél-erdélyi székely telepítés 1888–1911 között 5/41

Majdán János: Mi vezetett el Trianonban? 5/31

Marossy Endre: Trianon előzményei 5/28

Mirk László: Hiteles tanúságtevők az 1916-os román betörésről 5/24

- Pázmány Katalin, M.*: Száműzöttek. A kolozsvári és a pozsonyi egyetem sorsa Trianon után 4/32
- Székely András Bertalan*: Akikért nem szól a harang. Vészjelzések egy süllyedő hajóról 2/40
- Székely András Bertalan*: Lobogó örlángjaink a nyugati végeken 3/39
- Szidiropulosz Archimédész*: Trianon mai szemmel 5/35
- Tóth József*: Iskolai ünnepélyek az 1950-es években 4/38

EMLÉKHELYEK

- Bakos György*: Az Írottó Natúrparkért Egyesület 3/56
- Basa László*: Száz éve áll a bronzhonvéd a Tápió partján 6/63
- Blazovich László*: Öt év, tizenkét emlékhely – Az Elpusztult és Pusztuló Magyar Falvakért Alapítvány életéből 2/49
- Bödán Zsolt*: Erkel Ferenc szülőháza Gyulán 6/57
- Bokányi Péter*: Vas megyei üdvözet 3/47
- Debreczeni-Droppán Béla*: A Nemzeti dal múzeumkerti legendája – hagyomány és valóság 2/47
- Debreczeni-Droppán Béla*: Erkel Ferenc síremléke 6/60
- Halász Ferenc*: Az ország legnagyobb hóvirágmezeje 1/18
- Jámborné Balog Tünde*: A makói fecsképalota 2/53
- Káldos Gyula*: Sághegyi Trianoni Kereszt 3/52
- Molnár Péterné*: Petőfi és szülei Szabadszálláson Tóth Sándor helytörténész kutatásai alapján 6/67
- Udvarhelyi Nándor*: Báthory András emlékhelyei Lengyelországban 1/15

HAGYOMÁNY

- A horvátoknak nem alkonyult be. Dumovits Istvánnal, Horvátszidány plébánosával beszélget *Horváth Sándor* 3/62
- Babós Lajos*: Adalékok Kiskunlacháza történetéhez 4/44
- Bárdos István*: A Kultsár István Alapítvány helytörténeti ösztöndíjai 2/36
- Csorba Csaba*: A hagyományápolás módszertani kérdései a helytörténeti kiadványokban 2/20
- Földi József*: Jászárokszállás és a Csörsz-árok 1/23
- Halász Péter*: Hagyomány és honismeret a megyei folyóiratokban 2/28
- Hárs József*: Johann Karl Schuster üvegesmester feljegyzései Sopronról a XIX századból 1/31
- Péter László*: Ipolyi Arnold munkatársai 4/51
- Szabó István*: „Sarkad bölse”, Osváth Imre 1/40
- Tütös Sándorné*: A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei honismereti egyesület és a hagyományörzés 2/33
- Zsámboki Árpád*: A Vas megyei hagyományok gondozása 2/35

TERMÉS

- Babós Lajos*: Az el nem veszett, de megtalált Lacházi passionális 2/77
- Bagyinszky Marianna*: Nemzeti viseletek a reformkorban 6/77
- Bariska István*: A községi gimnázium 333 évéről 3/79
- Beluszky Pál*: Őrség – az ellentétek szűkmarkú, szép földje 3/69

- Bódisné Janka Irma*: Tűzvész Aggtelek faluban 1858. április 20. 3/84
- Diószegi György Antal*: Manno Miltiades (1879–1935) emlékezete 2/81
- Diószegi György Antal*: Spillenberg Sámuel löcsei orvosdoktor papírmalma 4/58
- Fehér Zoltán*: „E szegén helységnek majd annyi közbirtokos Ura, mint lakosa...” Magyar nemeselek szerepe és emléke egy kétnyelvű sárközi faluban 2/57
- Fehér Zoltán*: Egy háromszáz éves mulató nóta 6/84
- Földesi Ferenc*: David-tól Dávidig. Történelmi morzsák egy településtörténethez 5/56
- Fülöp László*: A cseszneki vár cigányainak szabadsalomlevelei 01675–1740. 1/55
- Gábrriel Tibor*: Cigány- és szegényügyek a főváros közgyűlése előtt (1873–1950) 4/62
- Gáti József*: A középkori egyetem Óbudán 5/52
- Kovács Adrienn*: Fejér megye etnikai és vallási viszonyai a XVIII. századi országos források tükrében 1/46
- Körtvélyesi Klaudia*: „Sem csellel, sem erővel!” A komáromi erődrendszer újjászülése a XXI. században 2/68
- Lichtneckert András*: Egyházközség – község – közbirtokosság – hegyközség 1848 előtt a Balaton-felvidéken 1/58
- Molnár Péter*: Magyarország forgalmi pénzei 1892–1914 között 1/67
- Mukicsné Kozár Mária*: Pável Ágoston és követői 3/76
- Nagy Lajos Zoltán*: A Csepel-sziget eltűnt települései 6/80
- Németh G. István*: Erkel Ferenc és nemzeti operáinak történetei 6/71
- Pázmány Kata M.*: A csejtei vár foglya – Báthory Erzsébet 1/43
- Pintér István*: A caporettoi áttörés (1917) 5/63
- Sebestyén Kálmán*: Kalotaszeg iskolái Trianon után 1/74
- Sidó Zsolt*: A multikulturális nevelés jelentősége a jelenkori Szlovákiában 4/68
- Somogyi László*: Besenyő-magyar kötődések a középkorban 3/67
- Somogyvári Rudolf*: Dr. Kós Károly – Erdély néprajzkutatója 2/74
- Szeceksó Károly*: Ki volt Zágoni Debreczeni János? 1/65

ZSENGE TERMÉS

- Holczer Mónika*: Családom története 1/80
- Klaudi Zsófia és Rákosi Tímea Boglárka*: Szilágysomlyó történelmi emlékei 1/77
- Mészáros Eszter; Pelyhe Zsolt, Simon Stella, Malik Vivien*: Bitskey Aladár, az egrí úszósport büszkesége 1/83
- Munkácsi Katalin Fruzsina*: Család, házasság, genetika 1/81
- Schattmann Dorka*: Családfakutatás a gyakorlatban 1/78

KRÓNIKA

- A Bánk bán ósváltozat előadása az Operában 6/96
- Ágoston István*: Nemzeti Összetartozás Napja Hejőcsabán 4/83
- A Honismereti Akadémia kitüntettjei 4/76

- Balassa Zoltán*: „Irodalmi szomszédolás” Rimaszombatban 5/76
- Bartha Éva*: A Honismereti Szövetség közhasznúági jelentése 4/89
- Bartha Éva*: A Honismereti Szövetség tisztújító küldöttgyűléséről 5/68
- Bodó Imre*: Városok is irigykedhetnek a Somogy megyei Göllőre... 6/97
- Dániel Erzsébet*: Regionális Honismereti Társulás alakult Párkányban 3/100
- Dániel Erzsébet*: Megnyílt a Felvidéki Népviseleto Babák Háza Búcsón 4/88
- Debreczeni-Droppán Béla*: Épített örökség és honismeret 6/100
- Domokos Zsuzsanna*: Erkel-kiállítás a Liszt Ferenc Emlékmúzeumban 6/88
- Dukrét Géza*: Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Társaság 5/73
- Dukrét Géza*: Partiumi Honismereti Konferencia 6/98
- Erdődi Rudolf*: Dr. Erdődi Lajos, a „nép ügyvédje” 3/97
- F. J.*: Siska József Balassa Iván-émlékermes 2/92
- Fabulya Lászlóné*: Tisztújító közgyűlés a Karácsonyi János Honismereti Egyesületben 2/93
- Forróné Virág Zsuzsa*: A XIII. Országos Kiadványszerkesztői Konferencia 1/86
- Gábrriel Tibor*: „Budapesti Históriaik” – Emlékkönyvek 5/90
- Gergelyné Bodó Mária*: Szegeden ülésezett a Honismeret szerkesztőbizottsága 3/96
- Halász Péter*: A XXXVIII. Honismereti Akadémia, Köszeg Megnyitó 4/73
- Halász Péter*: „Be van az életem zárva, Móduvának ládájába...” 5/81
- Halász Péter*: Tájházat avattak Gyimesközéplekon 6/104
- Horsa Istvánné*: „Komáromi Dunamalom kerek”. Malmok, molnárok Komáromban és környékén 1/89
- Horváth Jerne*: Erkel-napok a Károlyi Palotában 6/91
- K. K. T.*: Lajtha László emléktáblát avattak Széken 5/75
- Káldos Gyula*: Út és szolgálat. Nádasy Lajos helytörténész köszöntése 3/91
- Kaczián János*: A Tolna megyei Egyed Antal Honismereti Egyesület kapcsolatai és akciói 5/83
- Katona M. István*: Mándli Gyula, a honismereti munka elkötelezettje 3/93
- Kerékyártó Mihály*: A „szakállas farkas” emléke Putnokon 1/91
- Kerékyártó Mihály*: Imolay dr. Lenkey István Pro Gömör-díja 1/91
- Kiss Margit*: Kövály László Honismereti Kör, Kolozsvár 5/72
- Máté Györgyné – Ginczli Lajosné*: Mit viszünk a múltból a jövőbe? Az Újhatvani Óvoda és Általános Iskola bemutatkozása 3/95
- Matyikó Sebestyén József*: A Balaton festője, Vágfalvi Ottó 6/107
- Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna*: Helyismeret a Csongrád Megyei Levéltári Napok keretében 5/85
- Péter-Szabó Kinga*: Erkel Ferenc-émlékév Budakeszin 6/92
- Raj Rozália*: Múlt a jelenben. A X. Vajdasági magyar tájházak konferencia 1/88
- Székely András Bertalan*: Egy kisebbségi kultúrakutató jubileuma. A hetvenéves Gyivicsán Anna köszöntése 2/91
- Szöllősy Tibor*: A técsői hősök emlékművének avatásai 5/69
- Szulovszky János*: Fodrászmúzeum Budapesten 5/92
- Tamás Edit*: A Bethlen-család és a sárospataki Rákóczi Múzeum 4/84
- Torma Márta*: Negyvenéves a jászkiséri Csete Balázs Honismereti Egylet 4/87
- Zika Klára*: „Opera és nemzet”. Kiállítás az MTA Zenetudományi Intézetében 6/89
- Zsámboki Árpád*: „Múltunk ismerete nélkül, nem épülhet jövő” Hűszéves a Vas Megyei Honismereti Egyesület 3/87

In memoriam

- Bartha Éva*: Dr. Tóth Béla 2/94
- Csiffáry Tamás (1958–2010) 1/95
- Fodor István Ferenc*: Gaál István emlékezete 6/110
- G. I.*: Gedai Gyula 4/95
- Kaczián János*: Dr. Kolta László 6/108
- Károly Irma*: Emlékezés Csikvár József-re 6/110
- Király Katalin*: Lami István 3/102
- Kováts Dániel*: Dr. Szilágyi Ferenc 2/97
- Matyikó Sebestyén József*: Tüskés Tibor (1930–2009) 1/92
- Sebestyén Kálmán*: Csetri Elek 3/100
- Simorné Bokody Éva*: Tóttos Sándor 4/95
- Simor Ferencné Bokody Éva*: Galambosiné Drávucz Julianna 5/95
- Szecső Károly*: Kovács Béla (1932–2009) 1/93
- Székely András Bertalan*: Roxin László 2/99
- Tóth József*: Éri István 2/95

PÁLYÁZAT

- Az 51. Önkéntes Néprajzi Gyűjtőpályázat felhívása 2/85
- A Győr-Sopron-Moson megyei Szülőföldünk Honismereti Egyesület honismereti pályázata, 2010 2/90

KÖNYVESPOLC

- Balázs Livia – Lancendorfer Zsuzsanna: Ósdi állatosdi (*Küllös Imola*) 3/108
- Balászi Irén: Szentes kincsei (*Fenyvesi István*) 4/101
- Bándi László*: VILLA FILIP – folyóirat Révfülöpön 5/102
- Borzák Endre: Juhászok, betyárok, garabonciások (*Baksa Brigitta*) 1/105
- Csáky Károly: Pribéltől Garamsallóig, Nemesbóri sorsfordulói, Órhely a történelem sodrában (*M. Pázmány Kata*) 2/103
- Cseh Krisztina: A kecskeméti piaristák rendházi könyvtára a múltban és jelenben (*Bajtai Mária*) 4/98
- Csorba Csaba*: A Dunántúli Református Egyházkerület prédikátorai és rektorai 1/98
- Csorba Csaba*: Kisida Erzsébet: Felvidéki harangszó. Kincsesládikánk 1/104

- Dr. Szilágyi András: A Kárpát-medence Árpád-kori rotundái és centrális templomai (*Csorba Csaba*) 2/102
- Gazda László: Csángómagyar falvak. Moldvai magyar vonatkozású települések történeti tára I. A-G. (*Jancu Laura*) 5/99
- Gáborján Alice: A tardi kendermunka (*Dr. Simor Ferencné Bokody Éva*) 4/103
- Győri Jánosné: Győri János élete és munkássága (*Kókai Magdolna*) 3/105
- Horváth Géza: Komárom nyomdászat- és sajtótörténete 1705–1849 6/119
- Juhász Katalin: Tiszta sorok (*M. Pázmány Kata*) 3/105
- Karczag Ákos – Szabó Tibor: Erdély, Partium és a Bán-ság erődített helyei (*Csorba Csaba*) 6/113
- Keckeméti Károly: Tök község parasztsága az Urbáriumtól az úrbéri per végéig 1770–1879 (*Selmezi Kovács Attila*) 2/105
- Kiss Erika: A Fecske-malom története, 1882–2009 (*Ben-cze Géza*) 1/103
- Kóka Rozália: Napsugárkisasszonyok (*G. Kovács László*) 3/107
- Kovács Lajos: „...napról napra boldogul, míg csak nap jár az égen...” A múltnak mélyeségek kútjából való mesékről 6/115
- Kovács Miklós: Helytörténeti kiadványok a „Hepehupás vén Szilágy”-ról 4/97
- Kriston Vizi József: Szalmabáb a kerékpáron. Néprajzi tanulmányok (*Gécziné Laskai Judit*) 5/101
- Krizsán András – Somogyi Győző: A Balaton-felvidék tájba simuló népi építészete (*S. dr. Lackovics Emőke*) 1/100
- Labádi Lajos: Írások Nagymágocs múltjából 2/106
- László József: Város történet szócikkekben. Keszthelyi életrajzi lexikon 5/99
- Maklári Jenőné: Újpest hőskora képekben (*Szöllősy Mariann*) 2/104
- Marossy Endre: Emlékművek, katonatemetők, kegyeleti helyek az I. világháborúról 5/96
- Mezey László Miklós: Partiumi Füzetek 1/96
- Misóczi Lajos: A vallás- és egyházügy a Rákóczi szabadságharc idején (*Szecekö Károly*) 3/104
- Pál Lászlóné Szabó Zsuzsanna: Tíz éves a Marosvidék kulturális folyóirat 6/121
- Riskó Marianna: Ferencesek Nagyszőlősen (*Udvarhelyi Nándor*) 6/112
- Rokolya Gábor: A polgári közjegyzőség emlékezete 1875–1949 (*Csorba Csaba*) 6/120
- Selmezi Kovács Attila: Elfeledett magyar mesterségek és népelet (*Hála József*) 2/102
- Skultéty Csaba: Kárpátalja magyarsága a viharok sodrában (*Zika Klára*) 1/102
- Soltész Márton: „Kultúrfarsang” Pócsmegyeren. Utószó a Pócsmegyer táj- és néptörténete című kiadványhoz 6/114
- Tamás Edit: Folyók közén 4/99
- Tátrai Zsuzsanna: Eszmevándorlás – Hagyomány és közművelődés 4/104
- Tilhof Endre: Ajkai krónika (*Tölgyesi József*) 4/101
- Udvarhelyi Nándor: Képes albumok Erdélyről 5/96
- Varga Józsefné Horváth Mária: Rejtőzködő értékeink/ értékek nyomában 6/116
- HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA 1/107
- HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA 2/107
- HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA 3/110
- HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA 4/107
- HONISMERETI BIBLIOGRÁFIA 6/123
- A HONISMERET ÉVFORDULÓNAPTÁRA 5/104
- A 2010. ÉV TARTALOMJEGYZÉKE 6/129

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a HONISMERET című folyóiratot példányban.

Az előfizetési csekket az alábbi címre kérem:

Név: irányítószám:

Cím:

Az előfizetés díja egy évre: 1980,- Ft, fél évre: 990,- Ft

A megrendelőlapot kérjük a Honismereti Szövetség címére visszaküldeni:

1370 Budapest, Pf. 364. Tel./fax: 327-77-61

Dátum:

aláírás

A Himnusz-kotta Erkel Ferenc autográf írásával
(OSZK Zeneműtár)

Himnusz.

Andante religioso.

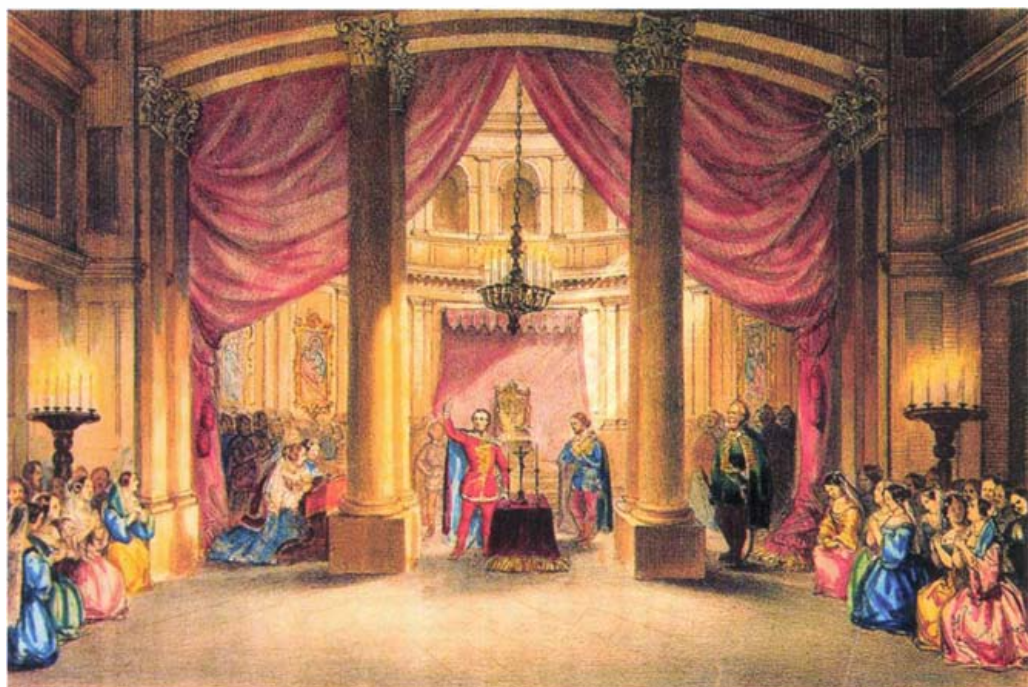
pp Isten áld meg a magyart jó kedvelő négy
ppp nyújtja le lájja védő kárpátja kúpjá ellen segy

ppp Dal sors a hit re gen tep. *ppp* - rá vig dít em dít

ppp meg bűn hód te már e nép a múltat jó ven dít

Erkel Ferenc

Ms. mus. 46 1



A király esküje a Hunyadi László című operából, Nemzeti Színház 1844. január 27.
 Walzel Ágost Frigyes színezett litográfiája (OSZK Színháztörténeti Tár)



Erkel-plakett. Berán Lajos alkotása, 1912. (Magyar Nemzeti Múzeum Éremtár)